

Megjelen: minden vasárnap
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nap-utca 42. sz.
Kéziratok nem adtnak vissza.
Nyílt-téri közlemények soronként 30 fillér.

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak
helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve
Egész évre . . . 8 kor.
Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.
Egyes szám ára 16 fill.
Hirdetések árszabály szerint közöltnak.

Lapunk szerkesztőjének előterjesztése folytán, Nagytiszteletű Zsigmond Sándor esperes ur közelebb a következő körlevelet intézte az Alsó-szabolcs hajduvidéki ev. ref. egyházmegye lelkészeihez.

105/1902.

Körlevél.

Kebelbeli lelkésztársaimnak.

A »Szoboszló és Vidéke« szerkesztősége ajánlatot tett nekem, hogy a körébe eső egyházakból, a közérdekű dolgokról szívesen hoz közleményeket s díjtalanul közli a netán előforduló hirdetéseket is.

Miután tényleg óhajtható, hogy nagy közönségünk, mely egyházi lapjainkról nagyon keveset tud, az egyházi életben előforduló eseményekről híven és jól értesüljön — felhívom lelkésztársaim figyelmét a nevezett lap ajánlatára.

Keressék fel egyházunk érdekében e lapot, ismertessék abban az egyházi életben előforduló eseményeket.

Kétségkívül jótékony befolyása lesz ennek az olvasók köztudatára, s az együttartásnak, a protestáns közszellemnek erősítésére fog az szolgálni.

Atyafiságos üdvözléssel

Hajdu-Böszörmény 1902. febr. 27.

Zsigmond Sándor
esperes.

Hamis próféták.

Ne hagyjuk magunkat elámitani a tetszetős, hazafias frázisok által, a mikor a vármegyei közigazgatási rendszer megváltoztatásáról esik szó. Azért, hogy a mi vármegyénk közigazgatása jó, ne higyük, hogy az egész országban ilyen állapotok vannak.

A frázis és a mesterséges hangulat-csinálás minálunk évszázados tapasztalás szerint mindig csak arra volt jó, hogy ferde irányba tereljenek olyan akciókat, melyek reális célok elérésére indítottak meg. S bizony így fog történni a közigazgatás rendezésével is, ha a közvélemény vagy a törvényhozás frázisok és mesterkéltségek által fogja befolyásoltatni magát.

Csak közelebb pattant ki a torontáli panama. Egy nagy, gazdag vármegye egész tisztikarát bűnösnek találta egy erőlyes vizsgálat abban, hogy a vármegye ügyei rémségesen elhanyagoltak, a pénztári könyvek rendetlenek, s az adózó népre kivetett vármegyei pótdóbból beszédelt milliókat elpocsékolták.

Miféle tanulságot meríthet a torontáli esetből az ország? Azt, hogy sürgetni kell a közigazgatás államosítását, mert különben, nem előre megyünk, hanem hátrafelé.

Mégis akadnak hangok, a melyek dicsőítve magasztalják a mai rendszert s óva intenek

annak megváltoztatásától. Óvakodjunk ezektől az álprófétáktól.

Politikai, vagy anyagi érdek vezeti ezeket a hátramosztási vezéralakokat, akik azért rettegnek a nagy reformtól, mert az véget fog vetni az politikai és közigazgatási élősdiak uralmának.

Ezek a hátramosztók ügyük védelmére felhoznak mindent, a mi a magyarra hazafiaság tekintetében hatni tud. Elénk varázsolják a vármegyék dicső multját, a szabadságharcokat, a megyegyűléseket, melyek a magyar szabadság ledönthetetlen bástyái valának hosszú időn keresztül. Arról azonban hallgatnak, hogy azóta gyökeresen megváltozott a helyzet s hogy az ország sorsa a vármegye gyűlésterméből áttétetett a parlament kezébe, a hol olyan törvényhozók döntenek az ország dolgai felett, a kik a nép százezreinek akaratából kerültek oda. Arról nem beszélnek, hogy most más szerepet kell, hogy betöltsön a vármegye. Ez a szerep a helyes, igazságos közigazgatás. Nem hazamentést kíván most az ország a vármegyéktől, hanem tisztességes polgári munkát és meleg, becsületos lokálpatriotizmust. Nem a gentry gavallérokért, nem a táblabíró típusokért rajong a vidék közönsége, hanem munkás hivatalnokokat kíván, akiknél jó kezekbe látja letéve ügyeinek intézését.

Óriási szégyene a magyar közigazgatásnak a torontáli panama. Nem azért, mert nagyszabású, hanem azért, mert jellemző! S mégis akadnak, akik annak hatását ellensúlyozni akarják.

A torontáli eset kell, hogy azzal a háttal legyen úgy az ország közönségére, mint az intéző körökre, hogy kettőlözött erővel és sietséggel igyekezzenek reorganizálni a lejárt rendszert.

A tiszai ártér ügye a képviselőházban.

Általános ismert dolog az, hogy az alsó-szabolcsi tiszai ármentesítő társulat városunk határának legnagyobb részét minden módon be akarja vonni a tiszai ártérbe, s hogy a társulatnak ezzel a törekvésével szemben városunk érdekltsége minden tőle telhetőt megtesz arra nézve, hogy ettől az újabb és indokolatlan tehertől megmeneküljön.

Heley Ignác városi tisztiügyész évek hosszú sora óta minden rendelkezésre álló lörvényes eszközt felhasznált arra nézve, hogy a közönség ettől az újabb megterheléstől megszabaduljon, és sikerült is elérnie azt, hogy városunk érdekltsége eddig még ármentesítési költséget nem fizetett.

Azonban az ármentesítő társulat is szorítja a dolgot, s közelebb az történet, hogy a miniszter megsemmisítette Rásó Gyula kir. tanácsos alispánnak városunk érdekltségére nézve kedvező határozatát.

Ez az újabb fordulat — ugylátszik — még erősebb ellenállásra készíti az érdekltséget, mert Kovács Gyula országgyűlési képviselő közelebb a képviselőházban is szótárgyává tette a kérdést, s a következő interpellációt intézte a földmivvelésügyi miniszterhez:

Minthogy az alsószabolcsi tiszai ármentesítő társulat ártérfejlesztési munkálata arra tekintettel, hogy az ártérfejlesztés alapjául szolgáló lejtérésnek tökéletlen volta az ártérfejlesztési tárgyalások folyamán beigazoltatott; s arra is tekintettel, hogy a megnevezett társulat a műszaki ártérfejlesztés alapjául vett különböző vízszin alá eső területek egymás közötti hozzájárulási arányát megállapító 41.055/1898. számú földmivvelésügyi miniszteri határozat jogerőre emelkedését, vagyis a közigazgatási bíróság idevonatkozó ítéletét be sem várva, a 11-es osztályu bizottságot enélkül alakította meg, s ez eljárását meg is kezdte, így a társulat közgyűlése az osztályozást és kivetési kulcsot egy oly bizottság munkálata alapul vételével állapította meg, a mely bizottság megalakítása törvényes alappal sem bír; végre tekintettel arra, hogy az ily alapon létrejött társulati, közgyűlési határozatot a másodfokban eljárta hajduvármegyei alispán egész terjedelmében megsemmisítette, s így a nevezett társulat ártérfejlesztési eljárása nem sorozható az oly társulatok ártérfejlesztési közé, melyeknek eljárása minden tekintetben törvényes uton folyt le: kérdezem az igen tisztelt földmivvelésügyi miniszter urtól, hajlandó-e a mult évi 94.348/Va. szám alatt kibocsátott azon rendeletet, melyben az alsó-szabolcsi tiszai ármentesítő társulatnak engedélyt adott arra, hogy a kiterjesztett ártérre a kivetéseket már a folyó 1902-ik évtől kezdve teljesithesse, hatályon kívül helyezni, ez által a megsértett jogrendet helyreállítani s több száz kisbirtokos jogos érdekeit a megnevezett társulat tulkapásaival szemben védelembe venni, végre a törvényesség mellőzésével létrejött ezen ártérfejlesztési munkálatot legfőbb felügyeleti jogánál fogva egész terjedelemben megsemmisíteni.

Az interpellációt a ház kiadta a földmivvelésügyi miniszternek, aki arra a hárszabályok értelmében 30 nap alatt válaszolni köteles.

A miniszter válaszát nagy érdeklődéssel várja, városunk egész érdekltsége, mert abból sokban következtetést lehet vonni az ügy további fejlődésére.

Kovács Gyula országgyűlési képviselőt méltó elismerés illeti azért, hogy ezt az igen fontos ügyet a parlamentben szótárgyává tette, s hogy felhívta arra a miniszter figyelmét.

Uj dalárda Hajdu-Szoboszlón.

Nagy feltűnést keltett városunk irányadó körében, mondhatjuk közönségünk minden rétegében ama hír, hogy a lefolyt héten a helybeli iparosok egy iparos dalárdát alakítottak, a mely már működését meg is kezdte. Hihetetlennek találtuk e hirt annyival inkább, mert a helybeli dalegylet tagjai között az iparosság szép számmal van képviselve s bátran mondhatjuk, hogy a jobb hangú erők az iparosok közül abban benne voltak és vannak. A dolog azonban — sajnos — ma már igaznak bizonyult, az iparos dalárda megalakult és noha az alapítók a dalegyleti működő kar előtt nyíltan kijelentették, hogy ezt nem a jelenlegi dalegylet rovására, illetőleg hátrányára tették, tehát minden ily utó gondolat nélkül mentek bele a dologba, — mindamellett is nem zárkozhatunk el azon nézetünk kimondásától, hogy az iparos dalárda megalakítása a mi viszonyaink között legalább is helytelen és meggondolatlan cselekedetnek minősíthető. Már most, előre mondhatjuk, hogy ebből sem magának az iparosságnak, sem általában a közönségnek semmi nemü előnye vagy erkölcsi haszna nem lesz. E város közönsége nem csekély aidozattal tart fent egy a mai napon is szépen virágzó dalárdát. Ezen dalárdában minden arra való egyének helye van és tudunkkal benne is vannak mindazok társadalmi különbség nélkül, a kiknek arra hajlamuk, tehetségük és idejük van Teljesen feleslegesnek látszik tehát az új dalárda megalakítása, mert ha már megalakult is, fentartása ugyanazon közönség vállaira nehezedik, a mely közönség másnemű egyleteinket is fentartja. Ily körülmények között ujjlag hangsúlyozzuk ama nézetünket, hogy az iparos dalárda megalakítása a már meglévőnek csupán csak kárára történt. Azt pedig teljesen elítéljük, hogy épen a régi dalárdán belül álló egyének szították e mozgalmat s vélnek ezzel maguknak valami nagy dicsőséget aratni.

Mi meg vagyunk arról győződve, hogy a hajdu-szoboszlói régi dalegyletet egyetlen jóra való iparos sem hagyja ott azért, hogy azt megromtassa, viszont arról is meg vagyunk győződve, hogy a nagy közönség sem helyesli az erők és a társadalmi élet szétforgácsolására vezető ezen jobbára csak turbuzgóságból eredő mozgalmat. Mert ha ily kisebb városban is, mint Szoboszló, foglalkozás szerint alakulhatnának az egyes egyletek, úgy könnyen abba a helyzetbe juthatnánk, hogy a társadalmi érintkezés csak az egy foglalkozású egyének között állhatna fenn. Ez pedig nem szűlné valami áldásos viszonyt a lakosság soraiban.

Tudomásunk van róla, hogy a turbuzgóságon kívül némelyeket a vélt egyéni sérelmek egész sorozata indított az iparos dalárda megalakítására. Így nevezetesen egyik-másik iparos azt állítja, hogy az iparosokat általában is lenézik, de különösebben a mulatságok alkalmával történik ez észrevehetőbben. Ezen általános vádra csupán az a megjegyzésünk van, hogy ez az állítás nem állja meg a helyét, mert az, hogy egyesek a saját egyéniségükben találhatók okok miatt nem részesülnek a nekik tetsző figyelemben és tiszteltetésben, az tisztán azoknak a saját személyükre vonatkozik, de e városban nincs senki, a ki az iparosságot és magát az ipari foglalkozást lenéznék, kisebbiten vagy, lealacsonyítaná, jól tudván azt minden komoly ember, hogy a munka az, a mi nemesíti és a munka megbecsülése egy az ember becsülésével. Kicsinyes egyéni hiúságok kielégítésére nem vállalkozik egyetlen társadalmi egyesület sem s így a dalegylet sem. Az a három-négy forrongó egyén tehát, a ki tisztán egyéni hiúságtól és vélt sérelemből ez új dalárdát megalakította, voltaképpen a szoboszlói egyéges társadalom szétválasztásának előmunkálatát kezdte meg.

A régi dalárdának nem ajánlhatunk mást, mint azt, hogy haladjon a maga kitűzött célja után, művelje a dalt lelkesedéssel, ápolja a társadalmi békét és összetartást nagy buzgalommal, igyekezzen a társadalom minden rétegét megnyerni ez eszméknek, ápolja sorai között a baráti szeretetet és jóindulatot s akkor továbbra is virágozni fog.

H I R E K .

— Zsigmond Sándor esperes urnak lapunk mai számában közölt körlevelére felhívjuk az érdekelt egyházak figyelmét. A körlevelében foglaltakat különben az esperes ur az egyházlátogatások alkalmával szóval is emlékeztetnie fogja hozni az egyházi előjárásoknak és a lelkész uraknak.

— 1848 márczius 15-ének évfordulóját ez évben is nagy lelkesedéssel ünnepli meg városunk iparosága. Az ünnepély márczius 15-én este 7 órakor tartatik meg az ipartestület házában, társas vacsorával egybekötve. Ünnepi beszédet Szabó Antal polgári iskolai vallásnár fog tartani. A társas vacsora iveri Plón Gyula nyomdájában és Szabó Lajos fodrászüzletében vannak tetve, a hol a résztvenni akarók aláírhatják. A mint halljuk, az ujonnan alakult iparos dalárda ez alkalommal már szerepelt fog.

— A polgárság márcz. 15-iki ünnepe. Városunk polgársága az idén is nagy lelkesedéssel fogja megünnepelni 1848 márcz. 15-ének évfordulóját. Fekete Sándor polgármester a héten egy népes értekezletet hívott össze az ünnepély részleteinek megbeszélése céljából, melyen elhatározottak, hogy az ünnepély márcz. 15-én, reggel 8 órakor veszi kezdetét, az ev. ref. templomban tartandó hálaadó istentisztelettel. Azután a városháza udvarán folytatódik az ünnepély, mely alkalomra a Boeskaai zászló is ki fog tüzetni. Az alkalmi ünnepi beszédet lapunk szerkesztője Fehér Gábor tartja, mely után Szabó Antal polgári iskolai vallásnár és Magyar Imre egyházzongnok szavalnak hazafias, alkalmi költeményeket. Az ünnepélyen közreműködik a dalegylet is.

— A függetlenség és 48-as olvasókör testületileg fog csatlakozni a polgármester által a polgárság részéről rendezendő márcz. 15-iki ünnepélyhez, s este társas vacsorát rendez a kör helyiségében.

— A dalegylet egy külön álló hazafias ünnepélyt rendez az idén márcz. 15-ike alkalmából. Miután márczius 15-én amugy is igénybe van véve a dalárda, másfelől pedig mivel alig volna lehetséges a különböző testületek és körök által rendezett ünnepélyek és bankettek között alkalmas időpontot keresni ez ünnepély számára, az ünnepély márczius 22-dikére tetetett át, a mikor is a dalárda egy nagyobb szabású Szabadság ünnepélyt fog rendezni. Ez ünnepélyre meg lesz hívva Hajdu-Szoboszló város egész közönsége. Az ünnepi beszédet Dr. Baltazár Dezső ev. ref. lelkész tartja, Szabó Antal polgári iskolai tanár pedig egy hazafias költeményt fog szavalni. Egy uri hölgy szintén szavalni fog, míg a dalárda nemzeti dalainkat fogja énekelni. Az ünnepély Lengyel Imre elnök rövid megnyitói beszédével fog kezdődni. Belépti díj személyenként 1 korona. A szabadság ünnepély után táncszünet lesz.

— A vasuttczai olvasókör márcz. 15-én este társasvacsorát rendez a kör helyiségében.

— A Hajdumegyei takarékpénztár 50 koronával mint alapító tag belépett az országos gazdasági munkás és cselédségpénztár tagjai sorába.

— A sorozás a jövő szombaton, márczius hó 8-ik napján tartatik meg a városháza nagy tanácstermében. E helyen is figyelmeztetjük a sor alá kerülő védköteleseket, hogy az állításra pontosan jelenjenek meg.

— A város múlt évi számadásainak megvizsgálását a héten fejezte be a közgyűlés által e célra kiküldött bizottság. A számadások ellen észrevétel nem merült fel. A bizottság jelentése legközelebb a közgyűlés ele kerül.

— A Hajdu-Szoboszlói függetlenségi és 48-as Kossuth-Kör ma d. e. 10 órakor tartja meg alakuló gyűlését, a Lisszauer József vendéglőstől kibérelt ideiglenes helyiségben. A gyűlésre a következő meghívóval hívták meg a párt tagjait:

M e g h í v á s .

A Hajdu-Szoboszlói függetlenségi és 48-as Kossuth-kör alakuló gyűlését folyó évi márczius hó 2-án délelőtt 10 órakor tartja a Lisszauer Józseftől bérelt köri helyiségben. Ez alakuló gyűlésre van szerencsénk Önt tisztelettel meghívni.

Hajdu-Szoboszló. 1902. február 27-én.

Kovács Gyula

orsz. képviselő.

Ádám János

pártelnök.

— A járási székhely a folyó márczius hó első felében csakngyan átköltözködik már hozzánk, Hajdu-Szoboszlóra. A főszolgabírói hivatal márcz hó első napjára azért nem költözhetett által, mert közvetlenül a sorozás előtt nem volt idő a huzerokodásra. A sorozás még most Kabán tartatik meg és márczius 6-án fejeztetik be. Az átköltözködés a sorozás után fog megtörténni.

— Az elvágott órainga. Végre-valahára mégis csak kiderül, hogy mi a baja a toronyórának. A mostani órakezelő ugyanis azt állítja, hogy az ó elvágott egy darabot az óra ingájából s a toronyórát ezért nem lehet megszabályozni. A polgármester vizsgálatot indított ennek az esetnek a felderítésére

s az fogja majd kideríteni, hogy igaz-e a vád, vagy sem. Annyi haszna mindenesetre lesz ennek a dolognak, hogy a toronyóra legalább rendbe fog hozatni.

— A betegsegélyző pénztár által jogtalanul kivett járulékokra vonatkozó panaszokat az ipartestület előjárósága holnap még elfogadja. Felhívjuk erre az érdekelt iparosok figyelmét.

— A polgáriiskola építkezési számadásainak megvizsgálását a héten fejezte be az e célból kiküldött bizottság. A számadások megvizsgálásáról szóló jelentés közelebb már a közgyűlés elé kerül.

— A Hajdu-szoboszlói iparosok 1902. év február 26-án egy dalos kört alakítottak, 26 működő taggal. Ideiglenes elnök: Muhi Dániel, karnagy: Mayer Kálmán, jegyző: Szabó Lajos, pénztárnok: Vég Lajos.

— A Bika vendéglő átalakítási munkálatait a héten újra megkezdtek. A kisterem boltozatát már le is bontották és a pálinkaméret áthelyezték a kapualjából csinált bolthelyiségbe. Az átalakítási munkálatok körül-belől hat hetet vesznek igénybe.

— Egy kis utóél akart lenni a hét elején, de a hideg csak egy pár napig tartott, úgy, hogy most már megint enyhe, tavaszias napok járnak. Éljenként még mindig fagy egy-egy kicsit, de ez még jó, mert legalább a korai enyhe idő nem csalja ki a növényzetet.

— A debreczeni kerületi betegsegélyző pénztár helybeli megbízottja jövőre minden valószínűség szerint Szabó Lajos ipartestületi választmányi tag lesz. A személyváltóást az teszi szükségessé, hogy az ipartestület jegyzője nagyon el van foglalva a testület ügyeivel s így a betegsegélyző pénztár dolgait nem végezheti.

— Az erdő letarolása be van fejezve. A letarolás folytán nyert tüzi és haszonfa feleslegét árverésen adja el a város. Felhívjuk erre vonatkozó mai hirdetésünkre olvasóink figyelmét.

— A Kossuth-kör helyisége. A helybeli függetlenségi és 48-as Kossuth-párt egy Kossuth-kört szándékozik alapítani s már e célból meg is vette a Dr. Grósz Adolf ügyvéd iskola-utca házat 5000 koronáért. A kör csak augusztus hó elején költözik be új helyiségébe.

— A Bánom kert kerítése a major felőli oldalon teljesen elpusztult, elől pedig annyira megrongálódott, hogy csak nagy ügygyel-bajjal lehet majd rendbehozni, jó kerítés azonban ezekből a ki- s beüledezett garágyákból nem lesz soha. Ideje volna, ha a kert birtokossága állandóbb és megfelelőbb kerítésről gondoskodnék, mert így a kert biztonsága állandó veszélynek van kitéve.

— Nagy lopás a vasutnál. Özv. Weisz Ignác né azt a panaszt emelte a héten a rendőrség előtt, hogy az elmúlt 4—5 hét alatt 9 kocsi deszkája és fája érkezett a vasuton, a melyből azonban nagyobb mennyiséget elloptak a vasuti munkások. Tóth Mihály rendőrbiztos beható nyomozás után kiderítette, hogy a tettesek Nagy József, Suhajda Gáspár váltóór és Árva Sándor vasuti munkás. A megtartott házkutatás alkalmával nevezettekől két szekér fát és deszkát kobozott el a rendőrség. Tóth Mihály rendőrbiztos különben egy másik nagyobb bűnygyben is nyomoz most, de erről még beszélni nem lehet, mert bármily irányu közlés veszélyeztetné a nyomozás eredményét.

— Öngyilkosság. Szabó Lajosné C. Aszi Erzsébet asszony, a heten csütörtökön gyufaoddalal megmérgezte magát s meg is halt. Tettének oka kezdődő elmezavar volt. Temetése tegnap ment végbe általános részvét mellett.

— Házassulók kihirdetése. A helybeli m. kir. anyakönyvi hivatalnál a következő házassulandók vannak kihirdetve:

Vőlegény:	Menyasszony:
Erős Imre	Molnár Zsófia
B. Szabó András	Katona Mária
Márton Imre	Sóvágó Klára
Cs. Szücs Sándor	Kaszás Eszter

— Hirdetéseinkre felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

— Uj zeneművek. Gobbi Henrik, a kiváló pedagógus tollából ujjabban ismét érdekes átírat jelent meg két zongorára, Mendelzhon, híres Szerzoját a Szentiványi álomból alkalmazta két zongorára a fardhatatlan mester, kinek tanítványai Kelen Ida és Kallós Kornélia csak nem rég produkálták hosszú sorozatát az értékesnél értékesebb átíratoknak. A Szerzo immár a 15-ik száma a gazdag gyűjteménynek. Ára 3 korona 25 fill. A legszebb szász magyar népdal gyűjteménye alatt szintén jelent meg igen értékes kötet. A legjelesebb magyar zeneszerzők dalai

ezek eredeti kiadásban, megtaláljuk a kötetben Balázs Kálmán, Belezny Antal, Dóczy József, Lengyel Miska, Aladár, Berényi s még vagy husz-harminc ismert szerzőknek népszerű dalait. A kötet ára 3 k. Ugyancsak négy szép népszerű magyar népdalnak az átiratát tartalmazza a Magyar dalok és népdalok cím alatt megjelenő Anthológiának két új füzeté, melynek egyikében ott találjuk az őszi rózsá, fehér rózsá cím alatt országsszerte ismeretes hangulatos dalt. Árai 2 dalnak 1 füzetben 1 korona és megrendelhetők Rózsavölgyi és Tsa cs. és kir. udvari zenemű-ereskedésében Budapest, Kristóf-tér 3.

— **Állást nyerne.** Az Országos Pályázati Közlöny útján, mely az országban betöltendő összes állásokat közli, állást nyerne: ipari és kereskedelmi, mező és erdőgazdasági és műszaki tisztviselő, községi jegyzők és jegyzőrnokok, nőtisztviselő, kereskedelmi alkalmazottak és gyakornokok. Előfizetési ára 1/4 évre 4 korona. Mutatványszámokat 30 fillér beküldése ellenében küld a kiadóhivatal Budapest Rökk Szilárd-utca 27. Álláskeresési beiktatásnál minden szóért 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér, nyílt térben pedig minden szóért 6 fillér fizetendő, mely hirdetések legkésőbb csütörtökig fogad el a kiadóhivatal.

Vidéki hírek.

— **Betét szerkesztés Földesen.** A püspökladányi kir. járásbírósa arról értesítette legközelebb Földes közseg elöljáróságát, hogy az igazságügy miniszter Földes közseg s a hozzá tartozó Szent-Miklósi pusz-tára vonatkozólag a betét szerkesztési munkálatok foganatosítását elrendelte. A betét szerkesztéssel Dr. Tikos Gyula kir. albiró bízott meg, kinek az előzetes munkálatok gyorsabb keresztül vitele céljából a községi elöljáróság egy díjnyokot bocsátott rendelkezésére.

— **Sorozás Kabán.** A hajdu-szoboszlói járás sorozása az idén még Kabán fog megtartani, a város-háza nagytermében. A sorozó-bizottság polgári elnöke most is Bogdán Gábor földbirtokos lesz. A sorozás márczius hó 3, 4, 5, és 6-ik napjain tartatik meg.

— **Hangverseny Püspökladányban.** Sikertült hangverseny volt az este Püspökladányban, a vendéglő nagytermében, az ottani ev. ref. orgonaalap javára. A hangversenyen a mi dalárdánk is szerepelt, a mely tegnap délután ment át, a négy órai vegyes vonattal. A dalegyüttel együtt városunkból is többen átrándultak erre a mulatságra. A hangversenyről lapunk következő számban számolunk be egész részletességgel.

Levél Hajdu-Szovátról.

Hajdu-Szovátról írják a következő, minket szoboszlóiakat is érdeklő panaszos levelet:

T. Szerkesztő ur!

A mult heteken megeredtek az ég csatornái, s lett Szováttól — Szoboszlóig olyan sár, hogy a községről kimozdulunk — úgy szölván — lehetetlenség.

Ezen a rettenetes uton hozta a posta január 13-án a vármegyei közigazgatási bizottságnak azon reánk nézve leverő határozatát, hogy az állam által kiépítendő nagy műút költségeihez a vármegyei utépitési alap 200.000 koronával kész nozzájárulni, ha az Bőszörmény-Dorog felé építetik ki.

Ez az ajánlat hosszú időre lekötne ezen alap jövedelmét, a mi azt jelenti, hogy mi ujra hosszú ideig megint csak álmodhatunk a mi Szoboszlóra vezetőkötutunkról.

Képviselő testületünk ezen határozat vétele után két nap mulva, január 16-án tartott gyűlésében azonnal tárgyalta ezt a határozatot. Hivatkozott arra, hogy a vármegyei közgyűlés határozata szerint mindenekelőtt a községek vasúthoz járó útjait kell ezen alaptól kiépíteni, s hogy ez a többi községekben már meg is történt. Hivatkozott továbbá képviselő testületünk arra is, hogy mi az eddig általunk befizetett 66.000 kor. utadókötellonében edes-keveset kaptunk ellenszolgáltatásul. Ez okok miatt tiltakozott képviselő testületünk a magajánlás ellen mindaddig, míg a mi vasúti feljárónk Szoboszlóig kiépítve nem lesz.

A február 24-én tartott képviselő testületi gyűlésen aztán mindnyájunk megütközésére felolvastott a tiltakozásunkra adott válasz, mely szerint a közseg ellenvetését figyelembe venni nem lehetett mivel december 28-ig kellett volna azt megtenni. Az is benne foglaltatik ebben a határozatban, hogy Szovátnak nincsen miért panaszkodnia, mert kapott már a Kösélyre hidat, ezenkívül a vármegye föld-

ket is sajátított ki a Szoboszlóra vezető ut helyéül, a Kösélyt pedig egy sok költségbe került gáttal áttöltette. Az is mondva van, hogy a vasúthoz feljáró köutat is megkapta Szovátn, sőt az a szoboszlói vasúti átjáróig ki is van már építve.

Furesa dolgok ezek!

Hát hogyan küldhette volna be Szovátn közseg a tiltakozását decz. 28-ig, mikor a kérdéses határozatot csak január hó 13-án kapta meg?

A Kösély áttöltését a közseg lakossága a saját érdekében ingyenesen teljesítette. A hidat a vármegye csináltatta ugyan, de ennek és a kisajátításnak a költségeit az utépitési alap nem viselhette, mert amikor ezek történtek, akkor még nem volt meg sem az utadókötvény, sem az ezen alapuló utépitési alap.

Mióta ez az alap meg van, azóta mi nem kaptunk egyebet, mint egy hidjavítást, egy kis új hidat és egy — utkaparót. Ez pedig nagyon csekély ellenszolgáltatás 66.000 kor. utadókötellenében.

A ki a szovátn-szoboszlói vasúti hozzájáró utat most megnézi, az meg fogja érteni a mi elkeseredésünket.

A máskor egy óráig tartó utat most három óra alatt sem tesszük meg Szoboszlóig. Ez okozza azt, hogy a mi terményeink mázsánként 20—30 krral mindig kevesebbet érnek, mint amennyi a szoboszlói piaci ár.

Hiszen hallatlan az, hogy a szovátn ember a szoboszlói vasúti állomásról szállított áruit kénytelen valamelyik utba eső tanyán lerakni, mert a lovai nem bírják haza a tengelyig érő sárban.

Nem a vasúttal bíró városok érdekei tehát az elsők, hanem azoké a községeké, amelyeket a járhatatlan ut elzár a világtól.

A szovátn-szoboszlói vasúti hozzájáró utat tehát ki kell építeni gyorsan.

Azt mondják, hogy ez az ut már részben készen ts van.

Na köszönjük szépen!

A 11 kilométernyi utból készen van 650—700 méter, csináltatlanul van 10 kilométer.

Szóval van utunk, de nincs köszönet benne.

Egy adoma jut eszünkbe.

Jancsi fiaim, megajándékozzak egy zsebórával de ez az óra a bátyád zsebében lesz.

Szovátnak könt Hajdu-Szoboszlón!

«Csinált» utjainkat különben elegendő jellemzi az, hogy a posta-kocsi alig tud bevászorogni Szoboszlóra, sőt a mi több, a napokban Debreczen városának egy négyes fogatja akadt el a szovátn-debreczeni uton.

Ezek a mi sérelmeink.

Épen azért képviselő testületünk megütközéssel vette tudomásul mellőztetésünket s egyhangulag elhatározta, hogy felterjesztést intéz ez ügyben a kereskedelmi miniszterhez.

Megteszünk mindent közsegünk érdekében.

Ha kell, deputációzunk is, mert ezeket az állapotokat tovább nem tűrhetjük.

Ingatlanok forgalma

H.-Szoboszlón.

Kovács Ferencz veszi Farkas Gábor házas udvarát 260 koronáért.

Weinberger Vilmos s neje veszik Karacs Gábor házas udvarát 980 koronáért.

özv. Gy. Kovács Károlyné veszi Szél Juliánna s tsai kutyólgyi szántóját 360 koronáért.

Vácsi Mihály s neje veszik Szabó Lajosné keringőbéli szántóját 500 koronáért.

D. Varga Sándorné veszi Bálint József bánomkerti szőlőjét 60 koronáért.

Kürthy János s neje veszik Cseke Miklós bánomkerti szőlőjét 200 koronáért.

Fülöp József s neje veszik Csuka Klára s tsai házas udvarát 740 koronáért.

Szoboszlói Mihályné és neje veszi Nagy Klára angyalházi földét 170 koronáért.

Hodosi László s neje veszik Vácsi Klára angyalházi földét 500 koronáért.

V. Kiss József s neje tsai veszik Balla Rebeka keringőbéli szántóját.

Közzgazdaság.

Az állami ménék tulságos kihasználása.

Gazdakörökben nagy az elégtelenség és panasz az iránt, hogy az állami ménék fedezése után igen kevés kancza fogamzik és nagyon sok fiatal 5—6 éves állat marad sokszor két éven keresztül is ineddő.

A lótenyésztő gazdaközönség panasza teljesen érthető és indokolt, csak az a csoda, hogy most fedezte ezt fel, pedig annak jelei már évek óta mutatkoznak a lóállományban.

A mióta az állam, állami ménék fedeztetésével forszirozza a lótenyésztést, a mióta a községi és magánménék száma szigoru korlátok közé szorított: azóta statisztikailag kimutatható, hogy a lóállomány jóval megkevesebbedett az országban.

Igaz, hogy a közlekedési eszközök, járművek, gépek tökéletesbbedése, vagy elterjedése is oka egyrészt a lovak apadásának, tapasztalat bizonyítja azonban, hogy míg a községek és egyesek magánméneket tartottak, míg egy ménre nem esett 70—80 kancza, mert 3—6-szor annyi fedező mén állott rendelkezésre mint ma, akkor olyan ritka volt a meddő kancza, mint most a hasas, akkor egy gazdának 3—6 hasas lova állott az istállóban, mert a melyik megfedeztetett, az biztosan csikót fogott.

Ha az okát kutatjuk ennek, ha egy pilantást vetünk pl. a mult évben nálunk volt 8 állami mén által fedezett kanczák számára, a fedező mén életkorára, röklön szemünkbe tünik a meddőség oka.

Az 1901. év fedeztetési idénye alatt Hajdu-Szoboszlón:

714. nónius	—	—	—	79 kanczát
600.	—	—	—	67 »
Győztes	—	—	—	66 »
Rugany	—	—	—	59 »
Ruttier	—	—	—	58 »
Tápió	—	—	—	56 »
Durczás	—	—	—	39 »
Vienna	—	—	—	36 »

Összesen tehát 8 mén 460 kanczát fedezett, esik átlag egy ménre 57.5 kancza.

E kimutatásból kitünik, hogy egyik, másik kétszernél is többször vétetett igénybe, mint egy másik, kitünik az is, hogy az apamén korára egyáltalán nem vagyunk tekintettel, nem tartjuk szem előtt azt, hogy fiatalabb, vagy öregebb mén alá legfeljebb 30—35 kanczát bocsáthatunk, nem pedig egy mint a hogy mi a mult évben is a 4 éves »Tápió«-val és a 11 éves 714 nóniusszal tettük: az előbbi 56 kanczát fedezett, tehát legalább 20-al, az utóbbi 79 kanczát fedezett tehát legalább 30-al többet, mint a mennyi megengedhető lett volna.

Ezek után könnyen érthető, hogy miért marad annyi kancza meddőnek, könnyen érthető az is, a mi az utóbbi időben sürűbben jelentkezik, hogy t. i. miért titkolja el több gazda a saját nevelésű 3—4 éves méncsikóját, miért történnek az ilyen állatokkal rejtett helyeken mind több és több fedeztetések, — mert a fiatal mén nem lévén tul kihasználva, minden esetben biztos a fogamzás utána.

A folyó évben a ménék száma kettővel megsaporodott, a helyzet tehát némileg javult, bár igaz, hogy az egyik arabs telivér 340. Obaján már 14 éves, a 963 nónius pedig még nincsen 4 éves.

Az állami méntelepek, fedező állomásoknál kimutatást szokás készíteni arról, hogy a másodszeri fedeztetésnél felveszi-e a kancza a mént, ha igen, ez annak a jele, hogy az első fedeztetésnél nem történt fogamzás, ha nem — ez pedig az ellenkezője.

Ez képezi a ménék potens mérőjét, a mely pedig már azért is helytelen, mert nem lehet minden esetben reá számítani. Sokkal helyesebb volna a lellések számát nyilvántartani, ez kétségkívül kimutatná az apamének fajta szilárdságát, szopora képességét.

Szerény viszonyok között levő gazdára nézve nem közömbös dolgok ezek, mert a mellett, hogy 1—2 évig meddön maradnak a kancza lovai és így minden haszon nélkül telelnek ki, még a fedeztetéssel járó költségek is haszontalan kiadást okoznak neki. GERŐ DÁNIEL.

Felelős szerkesztő s laptulajdonos:
Fehér Gábor.

Élő virág üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség be-
ceses figyelmébe ajánlani

**szép szobai növényeket
levágott friss virágokat**

**menyasszonyi,
báli és névnap csokrokat,**
mell és fejdíszeket, gyász és ünnepi koszorúkat, jardiniere és stb. készítek izlésesen
**legújabb divat szerint
jutányos árban**

bárhova szállítva, gondosan becsomagolva.

Magamat a n. é. közönségnek ajánlva
vagyok teljes tisztelettel

Debreczen, 1902

Janatka Alajos

mű és keresk. kertész.

Haszonbérbe

vétel céljából kerestetik bármely szőlőskert-
ben, egy 4—600 nyszöl területű pusztá szőlő-
föld, vetemény alá.

A kinek ilyen kiadó pusztaföldje volna,
jelentkezék a könyvnyomdában.

Hajdu-Szovát község faiskolájában

néhány ezer drb négy éves, tehát eleven sövény-
nek kiválóan alkalmas **Gledicia cse-
mete van eladó, jutányos ár mel-
lett.** A venni szándékozók forduljanak a
a községi előljáráshoz

855 1902. tgy.
195

Árverési hirdetmény.

Hajdu-Szoboszló város vasut mellett fekvő
erdejében f. évi márczius hó 6-ik napján
déllelőtt 10 órakor tartandó nyilvános árve-
résen a 10—25 cm. vastag idei vágású szilfák
szálában csomónként eladatnak.

Hajdu-Szoboszló 1902. febr. 26-án.

Városi Tanács.

Kaba városi téglagyáramban

a túl felhalmozott cserép- és téglanyag készlet miatt a **cserép és téglá-
árakat tetemesen leszállítottam** és pedig az

I. osztályu fedélcserép ezrét 9 frtra.

I. osztályu téglá ezrét . . . . 10 frtra.

Midőn ezt az építető és építész uraknak szives figyelmébe ajánlom, kérem b
rendelésüket mielőbb hozzám juttatni.

Tisztelettel

BERGER JÓZSEF, téglá és cserépgyáros Kabán.

Melyik a legjobb szépítő arczcrém?

A

Fáy-féle arczcrém,

mely puhává, fehérre, üdévé teszi az arcz
bőrt nem zsirozs teljesen ártalmatlan

Hatása meglepően gyors

Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Grósz Nagy Ferencz

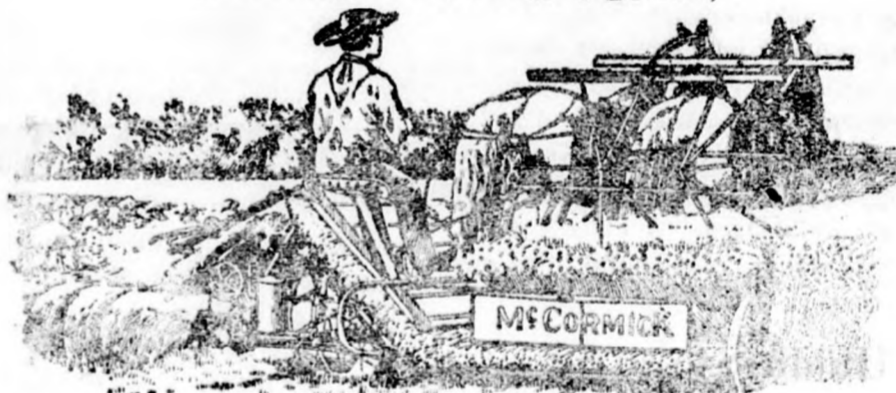
»Reménységhez« cz. gyógyszer-tárában»

H.- Szoboszlón.

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.

(Chicago-i aratógépgyár.)

GRAND PRIX

PÁRIS 1900-ban.

Kéveköto aratógép,
Fűkaszalógép.

Köszörülökészülék.

»Daisy« marokrakó aratógép.

Szénagyűjtő gereblye és
Kéveköto fonal

gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olcsó tartalékreszek
óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMANN
igazgató.

évi termelés:
362000 gép.

BUDAPEST,
V. kerület, Váci-ut 30. sz.

Rum, Likőr, Cognac, Bor és Pezsgők

Óriási választék

➔ husvétii tojások ➔

**és
czukorkákban,**

desszert czukorkák, czukrozott gyü-
mölcsök, déli gyümölcsök és minden
féle csemege árukban, házi főző-
barack, málna, hecsepec, szilva és
vegyes gyümölcslekvár, papuhéju dió,
darált mák

Ajánljuk továbbá állandóan friss és
jó áruval felszerelt dus raktárunkat
a legolcsóbb árak mellett.

Vidéki megrendeléseket
pontosan szállítjuk.

Czeplédy és Polgár

fűszer és csemege üzlete

DEBRECZEN, Piacz-u. 16.

Bika szállóval szemben.

Árjegyzéket ingyen küldünk.

Vérnarancs, friss gyümölcs és főzelékek

Neumann-féle legjobb aradi Imperial-cseztő

Ten, vai gróf Dezső-víly Budapesti-Magyar-udvarházból

Lineolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és cséplőgép-gyára.

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgép,
szecskavágó, répvágó,
kukorica-mozdoló,
daráló, dró-malomb,
egyetemes acél-ekék.

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek
továbbá Járany-cseplőgép, lóher-cseplő, tisztító-cseplő, konyhoszó, kaszáló- és arató-
gép, szénigéző, boronák.

Clayton & Shuttleworth

mégjelzésre gépgyárosok
Budapest Váci-körút
63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak: